

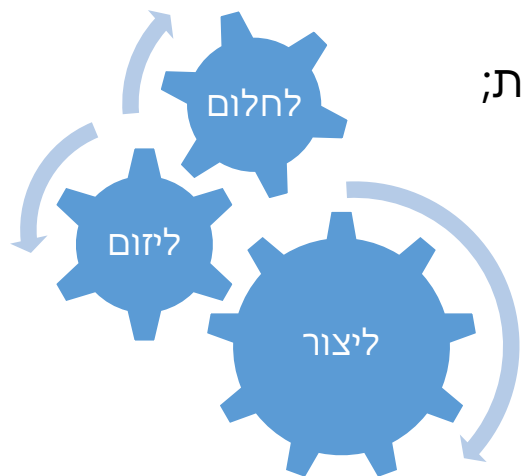
מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך יסודי
המחלקה לחינוך לחיים בחברה

יזמות חברתית ערכית

**"הלמידה החשובה ביותר עשויה להיות, הינה, וחייבת להיות
אישית, וולונטארית ומעורבת בחיים" (רנאלד גרוס)**

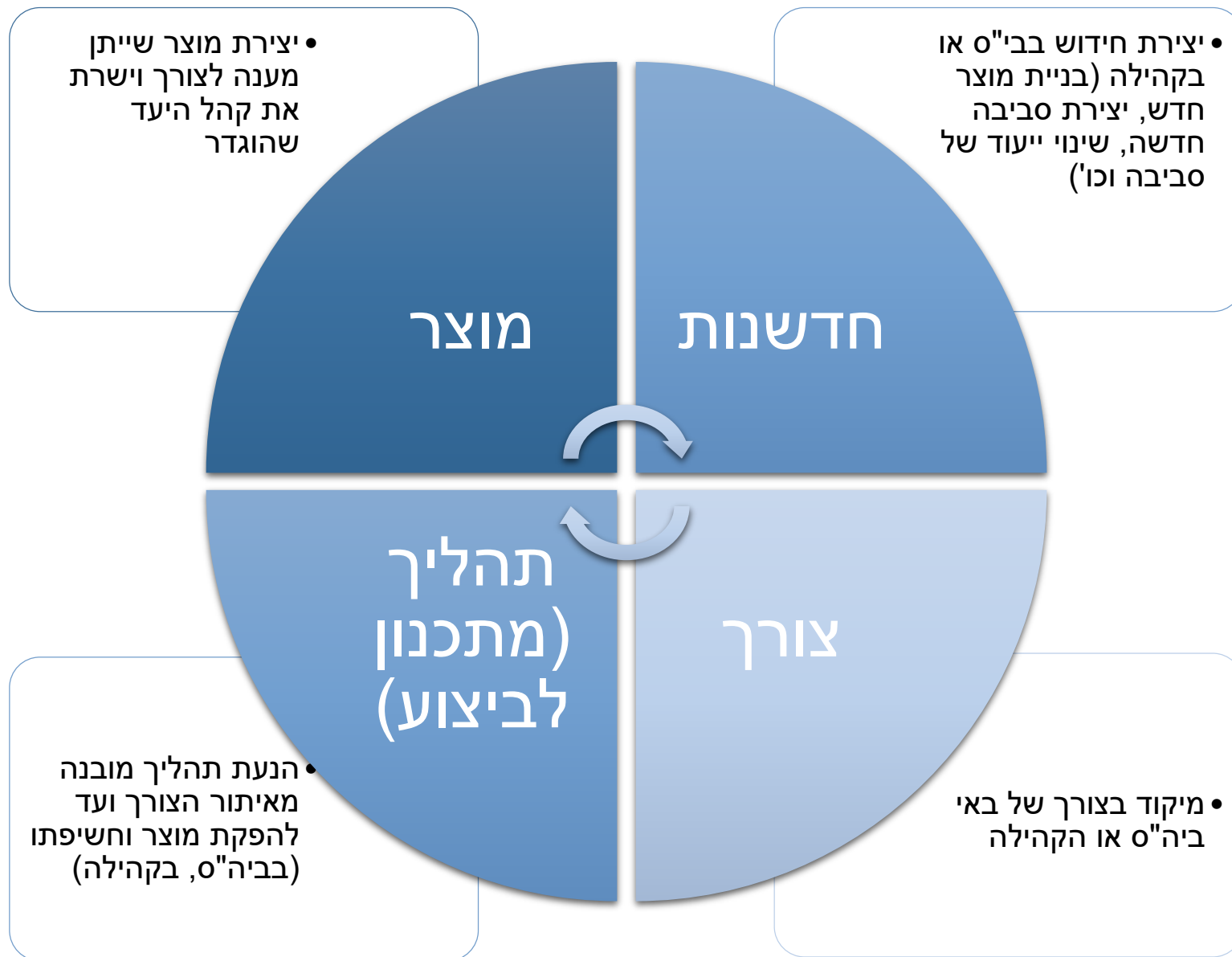
מהי יזמות?

- ליזמות הגדרות שונות. רובן מצביעות על כך שהיזמות קשורה לפיתוח נקודות מבט מקוריות; ליציאה מתוך מוסכמות ומסגרות מקובלות; למציאת פתרונות חדשים אך בני יישום, המשלבים מציאות עם דמיון ויצירה.
- היזמות מבטאת מסרים של חדשנות ושל מימוש חלומות ורעיונות, תוך מפגש בין מיצוי פוטנציאל אישי לבין מתן מענה לצרכים חברתיים סביבתיים.
- היזמות מייחסת חשיבות לטיפוח הפרט וצרכיו, אך גם מעודדת אותו לראות את מחויבותו לזולת. זוהי גישה המאפשרת לאזן בין מימוש צורכי הפרט לבין הדאגה לרווחת החברה.
- הנחת היסוד של החינוך החברתי-ערכי היא שיזמות נגזרת מתפיסת עולם ערכית, מאמונה בצורך בשינוי. היזמות מפעילה מיומנויות ויכולות שניתן לפתח תוך כדי למידה, אימון והתנסות.

” הייה זהיר במעשים, אך נועז ונטול רסן בחלומות ” (יאנוש קורצ'אק)

היבטים מרכזיים ביזמות

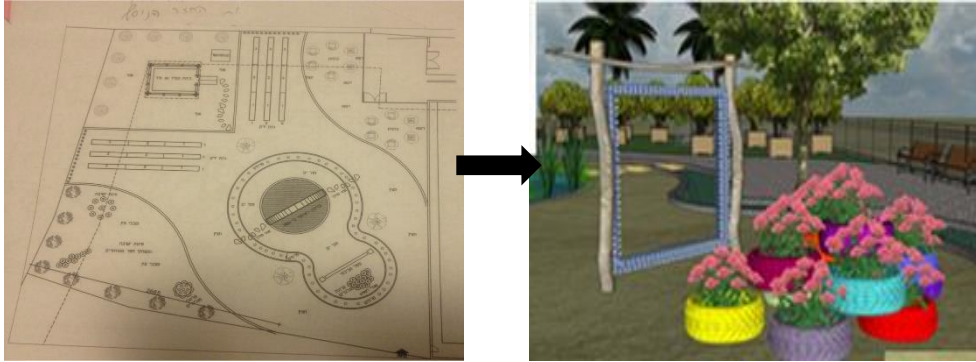
התהליך היזמי – ילדים יוזמים ומשפיעים

נושאים מרכזיים וידע נדרש

- * שלבי התהליך היזמי
- * דרכים לאיתור צרכים ולמתן מענה לצרכים שזוהו
- * היכרות עם מקורות מידע מגוונים
- * משאבים נדרשים והדרכים לגייס אותם
- * תיעוד התהליך
- * הערכת התהליך, המיזם (מי מעריך? איך מעריכים? מתי?)
- * דרכים וערוצים לפרסום המיזם

מיומנויות וכישורים

“המיומנויות החדשות יצריכו חשיבה אחרת נוכח המציאות החדשה. מבחינה קוגניטיבית יהיה צורך להכשיר את התלמידים להיות יזמים ובעלי חשיבה יזמית” (פסיג, 1997 ; פסיג, 2000)

- * איתור צרכים בסביבה הקרובה והרחוקה
- * תכנון: העלאת רעיונות למיזם, בחירה מושכלת תוך בדיקת ההיתכנות
- * בדיקת חלופות
- * נקיטת עמדה והצגת רעיון בצורה ברורה, יכולת שכנוע
- * גיוס משאבים ושותפים
- * יצירת שיתופי פעולה, עבודה בצוות, חלוקת תפקידים על פי הכישורים
- * חשיבה יצירתית
- * חשיבה ביקורתית, יכולת שיפוט והערכת סיכויי ההצלחה של רעיון
- * בחינת עמדות חוויות ראייה מגוונות
- * חשיבה רפלקטיבית לצורך הסקת מסקנות וביצוע שיפורים
- * הערכת התהליך והתוצר (המיזם)
- * הערכת עבודת חברי הצוות ופיתוח כישורי הזמות שלהם
- * תחושת מסוגלות, היכרות עם החזקות והכישורים האישיים
- * מוטיבציה
- * הקשבה

ערכים מרכזיים

* ערנות לסובב, אכפתיות

* מעורבות חברתית

* נתינה

* עבודה בצוות

* חדשנות, הישגיות

* הקשבה, פתיחות וסובלנות כלפי דעות שונות

* כבוד (לשותפים בתהליך, לסביבה...)

* אחריות כלפי התהליך והתוצר

* שמירה על הביטחון והבטיחות

”סביבות עבודה שמטפחות יצירתיות וחדשנות הן סביבות מונחות כללים וערכים מחייבים...”

כללים וערכים מצד אחד וחופש ביטוי וסובלנות לרעיונות ולמעשים חריגים מצד אחר”

(מרים ארז בתוך הרפז, 2012)

מסגרות והזדמנויות לביצוע תהליך יזמי בביה"ס

הצוות החינוכי:

הכשרת המורים ללוות את התלמידים

מקצועות הלימוד:

יזמות במדעים, בחינוך גופני, באנגלית, בשבילי הזיכרון...

קבוצה חברתית:

מועצת התלמידים, שגרירים, ועדה, נאמני יזמות...

זמן:

שיעור, סמסטר, ימים מרוכזים, חוגי בחירה...

"חדשנות אינה תולדה

של כישורים אישיים

בלבד, אלא גם ובעיקר

של הסביבה

שמאפשרת אותם"

(פרופ' מרים ארז, בתוך

הרפז, 2012).